Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

zo 7. septembra 2016*

„Odvolanie — Kartely — Článok 101 ZFEÚ — Článok 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 — Európsky trh s autosklom — Dohody o rozdelení trhov a výmene citlivých obchodných informácií — Pokuty — Usmernenia k metóde stanovovania pokút z roku 2006 — Bod 13 — Hodnota predaja — Nariadenie (ES) č. 1/2003 — Článok 23 ods. 2 druhý pododsek — Zákonná horná hranica pokuty — Výmenný kurz na výpočet hornej hranice pokuty — Výška pokuty — Neobmedzená súdna právomoc — Podniky vyrábajúce jediný výrobok — Proporcionalita — Rovnosť zaobchádzania“

Vo veci C-101/15 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 27. februára 2015,

Pilkington Group Ltd, so sídlom v Lathome (Spojené kráľovstvo),

Pilkington Automotive Ltd, so sídlom v Lathome,

Pilkington Automotive Deutschland GmbH, so sídlom vo Wittene (Nemecko),

Pilkington Holding GmbH, so sídlom v Gelsenkirchene (Nemecko),

Pilkington Italia SpA, so sídlom v San Salvo (Taliansko),

v zastúpení: S. Wisking a K. Fountoukakos-Kyriakakos, solicitors, ako aj C. Puech Baron, avocat,

odvolateľky,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: A. Biolan, M. Kellerbauer a H. Leupold, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory T. von Danwitz, sudcovia C. Lycourgos, E. Juhász, C. Vajda a K. Jürimäe (spravodajkyňa),

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

* Jazyk konania: angličtina.

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. marca 2016,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 14. apríla 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Spoločnosti Pilkington Group Ltd, Pilkington Automotive Ltd, Pilkington Automotive Deutschland GmbH, Pilkington Holding GmbH a Pilkington Italia SpA sa svojím odvolaním domáhajú zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 17. decembra 2014, Pilkington Group a i./Komisia (T-72/09, neuverejnený, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2014:1094), ktorým Všeobecný súd zamietol ich žalobu, v ktorej sa domáhali v prvom rade zrušenia rozhodnutia Komisie K(2008) 6815 v konečnom znení z 12. novembra 2008 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39.125 – Autosklo), zmeneného a doplneného rozhodnutím Komisie K(2009) 863 v konečnom znení z 11. februára 2009 a rozhodnutím C(2013) 1119 final z 28. februára 2013 (ďalej len „sporné rozhodnutie“), v rozsahu, v akom sa týka odvolateliek, a subsidiárne zrušenia článku 2 tohto rozhodnutia, ktorým sa odvolateľkám ukladá pokuta, alebo, ďalej subsidiárne, zníženia výšky tejto pokuty.

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 1/2003

2 Článok 23 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [81 a 82 ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205), nazvaný „Pokuty“, vo svojom odseku 2 uvádza:

„Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti:

a) porušujú článok [81 alebo 82 ES]…

…

Pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

…“

Usmernenia z roku 2006

3 Body 4 až 6, 13, a 35 usmernení z roku 2006 k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia z roku 2006“), stanovujú:

„4. … Je potrebné stanoviť pokuty v takej výške, ktorá by mala odstrašujúci účinok, a to nielen s cieľom sankcionovať konkrétne podniky (špecifický odstrašujúci účinok), ale aj s cieľom odradiť ostatné podniky od konania, alebo od pokračovania v konaní, ktoré je v rozpore s článkami [81 a 82 ES] (všeobecný odstrašujúci účinok).

5. V snahe dosiahnuť tento cieľ by mala Komisia pri stanovení pokút vychádzať z hodnoty predaja tovaru alebo služieb spojených s porušením. Pri stanovení výšky pokuty by významnú úlohu malo mať aj trvanie porušenia. …

6. Kombinácia hodnoty predaja v súvislosti s porušením a trvaním [trvaním porušenia – *neoficiálny preklad*] sa považuje za vhodnú hodnotu na vyhodnotenie ekonomického významu porušenia, ako aj relatívneho podielu každého podniku na porušení. …

…

13. Pri stanovení základnej výšky uloženej pokuty bude Komisia vychádzať z hodnoty predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo [(príkladom sú horizontálne dohody o stanovení cien, týkajúce sa určitého výrobku, keď cena tohto výrobku bude slúžiť ako základ na určenie ceny iných výrobkov nižšej alebo vyššej kvality)] súvisí v príslušnej geografickej oblasti v rámci [Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP)]. …

…

35. Za výnimočných okolností môže Komisia na návrh prihliadnuť na platobnú neschopnosť podniku v osobitnom sociálnom a ekonomickom kontexte. Na zníženie pokuty nebude Komisii stačiť samotné zistenie o nepriaznivej alebo stratovej finančnej situácii podniku. Zníženie môže byť povolené len na základe objektívnych dôkazov, preukazujúcich, že uloženie pokuty podľa podmienok stanovených v týchto usmerneniach, by nenapraviteľne ohrozilo ekonomickú životaschopnosť dotknutého podniku a viedlo by ku strate hodnoty jeho majetku.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

4 Z bodov 1 až 12 a 36 napadnutého rozsudku vyplýva, že Komisia v spornom rozhodnutí dospela k záveru, že určité podniky, vrátane odvolateliek, sa podieľali na jedinom a pokračujúcom porušení článku 81 ods. 1 ES spočívajúcom v zosúladenom rozdelení zmlúv v sektore autoskla týkajúcich sa dodávok automobilových skiel alebo zostáv sklenených výplní, zahŕňajúcich najmä predné sklo, zadné sklo a bočné sklá, a to hlavným výrobcom automobilov v rámci EHP. Vo vzťahu k odvolateľkám Komisia konštatovala ich účasť na porušení od 10. marca 1998 do 3. septembra 2002 a z tohto dôvodu im spoločne a nerozdielne uložila pokutu vo výške 370 miliónov eur [článok 2 písm. c) sporného rozhodnutia].

5 Komisia prijala 28. februára 2013 rozhodnutie C(2013) 1119 final, ktorým sa mení rozhodnutie K(2008) 6815 v konečnom znení, týkajúce sa predovšetkým výpočtu sumy pokuty uloženej odvolateľkám. Týmto rozhodnutím Komisia v podstate opravila dve chyby, o ktorých sa domnievala, že sa ich dopustila v rámci tohto výpočtu. V dôsledku toho rozhodnutia bola odvolateľkám uložená nová suma pokuty vo výške 357 miliónov eur namiesto pôvodnej sumy vo výške 370 miliónov eur.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

6 Návrhom doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 18. februára 2009 a zmeneným v zmysle podania doručeného do kancelárie Všeobecného súdu 15. marca 2013 podali odvolateľky žalobu smerujúcu k zrušeniu sporného rozhodnutia, ktorá bola založená na šiestich žalobných dôvodoch. Pre potreby tohto odvolania je relevantný len tretí, piaty a šiesty žalobný dôvod, ktoré sa týkajú výpočtu pokuty uloženej odvolateľkám. Odvolateľky sa domáhali aj toho, aby Všeobecný súd, a to prípadne nezávisle od ich žalobných dôvodov smerujúcich k zrušeniu rozhodnutia, vykonal svoju neobmedzenú súdnu právomoc a znížil výšku pokuty, ktorá im bola uložená.

7 Všeobecný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu v celom rozsahu.

Návrhy účastníkov odvolacieho konania

8 Odvolateľky svojím odvolaním navrhujú, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom zamieta žalobu podanú proti článku 2 písm. c) sporného rozhodnutia,

— znížil pokutu uloženú odvolateľkám v článku 2 písm. c) sporného rozhodnutia,

— uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

9 Komisia navrhuje odvolanie zamietnuť a uložiť odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

10 Na podporu svojho odvolania odvolateľky uvádzajú tri odvolacie dôvody.

O prvom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení bodu 13 usmernení z roku 2006

Argumentácia účastníkov konania

11 Svojím prvým odvolacím dôvodom, smerujúcim proti bodom 217 až 227 napadnutého rozsudku, odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu to, že konštatoval, že Komisia konala správne, keď na účely stanovenia základnej výšky pokuty, ktorá im bola uložená, zobrala do úvahy predaje realizované na základe zmlúv, ktoré boli časovo skoršie ako obdobie porušenia a ktoré ani neboli počas tohto obdobia nanovo dojednané (ďalej len „sporné predaje“).

12 Odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd sa takto dopustil nesprávneho výkladu pojmu „hodnota predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo súvisí“ v zmysle bodu 13 usmernení z roku 2006. Tento pojem totiž neumožňuje Komisii zohľadniť sporné predaje, keďže je zjavné, že tie nemohli žiadnym spôsobom spadať do porušenia, a to aj keby cieľom tohto porušenia malo byť globálne upevnenie postavenia na trhu, ktorého sa týka porušenie. Preto zohľadnenie týchto predajov neposkytovalo „vhodnú hodnotu“ v zmysle článku 6 týchto usmernení, keďže viedlo k nadhodnoteniu tak ekonomického významu porušenia, ako aj relatívnej dôležitosti podniku, ktorý tieto predaje uskutočnil v rámci tohto porušenia a škodlivosti tohto porušenia.

13 Odvolateľky zdôrazňujú, že žiaden z dôvodov, ktoré uvádza Všeobecný súd v bode 225 napadnutého rozsudku a ktoré sa týkajú spôsobu realizácie a cieľa sledovaného porušením, nemôže preukázať, že by sporné predaje spadali do porušenia.

14 Komisia uvádza, že všetky tvrdenia odvolateliek je potrebné zamietnuť ako nedôvodné.

Posúdenie Súdnym dvorom

15 Svojím prvým odvolacím dôvodom odvolateľky v podstate tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že Komisia mohla zahrnúť sporné predaje do hodnoty predajov zohľadnených na účely výpočtu pokuty, ktorá im bola uložená, a to na základe „predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo súvisí“ podľa bodu 13 usmernení z roku 2006.

16 Pokiaľ ide o uloženie pokuty podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, Súdny dvor už rozhodol, že Komisia musí v každom jednotlivom prípade a vzhľadom na jeho kontext, ako aj ciele, ktoré sleduje systém sankcií zavedený uvedeným nariadením, posúdiť sledovaný dosah na dotknutý podnik, najmä tým, že zohľadní obrat, ktorý odráža jeho skutočnú hospodársku situáciu počas doby, keď dochádzalo k porušeniu (rozsudok z 9. júla 2015, InnoLux/Komisia, C-231/14 P, EU:C:2015:451, bod 46 a citovaná judikatúra).

17 V tejto súvislosti je pri určení výšky pokuty dovolené zohľadniť tak celkový obrat podniku, ktorý je ukazovateľom, i keď iba približným a nepresným, veľkosti podniku a jeho hospodárskej sily, ako aj časť tohto obratu, ktorá pochádza z predaja tovaru, na ktorý sa porušenie vzťahuje, a ktorá je spôsobilá naznačiť rozsah tohto porušenia (rozsudok z 9. júla 2015, InnoLux/Komisia, C-231/14 P, EU:C:2015:451, bod 47 a citovaná judikatúra).

18 V zmysle bodu 13 usmernení z roku 2006 „pri stanovení základnej výšky uloženej pokuty bude Komisia vychádzať z hodnoty predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo… súvisí v príslušnej geografickej oblasti v rámci EHP“. Vo svojej úvodnej časti tieto usmernenia v bode 6 spresňujú, že „kombinácia hodnoty predaja v súvislosti s porušením a trvaním [trvaním porušenia – *neoficiálny preklad*] sa považuje za vhodnú hodnotu na vyhodnotenie ekonomického významu porušenia, ako aj relatívneho podielu každého podniku na porušení“.

19 Z toho vyplýva, že cieľom bodu 13 usmernení z roku 2006 je vziať ako východiskový bod na výpočet pokuty uloženej podniku sumu, ktorá odráža ekonomický význam porušenia a relatívnu váhu tohto podniku na tomto porušení. V dôsledku toho, hoci sa pojem „hodnota predaja“ uvedený v tomto bode 13 nemôže iste rozšíriť tak, aby zahŕňal predaj realizovaný predmetným podnikom, ktorý nepatrí do rozsahu pôsobnosti vytýkaného kartelu, cieľ sledovaný týmto ustanovením by bol narušený, ak by sa tento pojem mal vnímať len ako týkajúci sa obratu dosiahnutého iba pri predaji, v prípade ktorého sa preukázalo, že bol naozaj ovplyvnený týmto kartelom (rozsudky z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 76, ako aj z 12. novembra 2014, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 57).

20 Aj keby však sporné predaje boli, ako tvrdia odvolateľky, uskutočnené na základe zmlúv uzavretých pred obdobím porušenia, nespochybňovalo by to postup Všeobecného súdu, keď v bode 226 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia ich mohla na účely stanovenia základnej výšky pokuty zahrnúť do hodnoty predaja vypočítanej podľa bodu 13 usmernení z roku 2006, a to na tom istom základe, ako to spravila pri predajoch realizovaných na základe zmlúv o dodaní tovaru uzavretých počas obdobia porušenia, pri ktorých však nebolo preukázané, že boli špecificky súčasťou tajných dohôd.

21 Z bodov 222 až 225 napadnutého rozsudku totiž vyplýva, že Všeobecný súd potvrdil spôsob výpočtu použitý Komisiou, keď preskúmal dôvody týkajúce sa spôsobu realizácie a cieľov sledovaných porušením, na základe ktorých táto inštitúcia dospela k záveru, že je dôvodné prihliadnuť na sporné predaje, keďže tie umožňujú zohľadniť ekonomický význam porušenia.

22 Všeobecný súd v bodoch 224 a 225 napadnutého rozsudku taktiež dospel k záveru, že zohľadnenie sporných predajov bolo odôvodnené tak vzhľadom na rozsah a spôsob realizácie kartelu, ako aj vzhľadom na celkový cieľ stability na trhu, ktorý tento kartel sledoval, pričom na dosiahnutie tohto

cieľa nebolo potrebné, aby sa tajná dohoda týkala každej zmluvy o dodávke. V tejto súvislosti Všeobecný súd správne konštatoval, že za týchto podmienok závisela potreba tajnej dohody pri danej zmluve o dodávke na rozdelení dodávok, na subjektívne vnímanej potrebe prijať opatrenia na udržanie konkrétneho rozdelenia podielov na trhu, ako aj na schopnosti každej konkrétnej zmluvy vyvolať citeľnú zmenu v podiele celkových dodávok týkajúcich sa každého z účastníkov kartelu.

23 V rozpore s tým, čo uvádzajú odvolateľky, tieto úvahy nie sú bezpredmetné. Celkový plán kartelu totiž pozostával z rozdelenia dodávok autoskla medzi účastníkmi kartelu, a to tak pokiaľ ide o existujúce zmluvy o dodávke, ako aj pokiaľ ide o nové zmluvy. Ako to vyplýva zo skutkového zistenia Všeobecného súdu vykonaného v bode 24 napadnutého rozsudku, toto rozdelenie sa týkalo súboru aktivít jeho účastníkov na relevantnom trhu, čo potvrdzuje najmä spôsob realizácie kartelu, podľa ktorého kartel zahŕňal korekčné opatrenia prijímané vo vzťahu k existujúcim zmluvám o dodávke. Z toho vyplýva, že predaje uskutočnené na základe zmlúv z obdobia predchádzajúceho obdobiu porušenia, ktoré neboli v priebehu tohto obdobia nanovo dojednané, je potrebné pokladať za predaje, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti kartelu v zmysle judikatúry uvedenej v bode 19 tohto rozsudku. V dôsledku toho je potrebné konštatovať, že ak by Komisia nemohla zahrnúť tieto predaje do hodnoty predajov vypočítanej podľa bodu 13 usmernení z roku 2006, výsledná suma pokuty by neodrážala ekonomický význam porušenia. Preto sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že sporné predaje boli predmetom tohto porušenia.

24 Prvý odvolací dôvod je preto potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení pri výklade článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003

Argumentácia účastníkov konania

25 Svojím druhým odvolacím dôvodom, smerujúcim proti bodom 410 až 423 napadnutého rozsudku, odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú to, že dospel k záveru, že konečná výška pokuty, ktorú im Komisia uložila, nepresahovala hranicu 10 % celkového obratu v obchodnom roku predchádzajúcom prijatiu sporného rozhodnutia, stanovenú v článku 23 ods. 2 druhom pododseku nariadenia č. 1/2003 (ďalej len „zákonná hranica pokuty“).

26 Všeobecný súd sa teda mal dopustiť nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že Komisia bola oprávnená použiť na účely prepočtu tejto sumy celkového obratu, ktorá je pri odvolateľkách vyjadrená v britských librách, priemerný výmenný kurz Európskej centrálnej banky (ECB) uplatniteľný v období od 1. apríla 2007 do 31. marca 2008, a nie výmenný kurz uplatniteľný v čase prijatia sporného rozhodnutia, teda 12. novembra 2008. Najvyššia suma pokuty, ktorú Komisia mohla uložiť odvolateľkám, bola 317 547 860 eur, teda o 39 452 140 eur menej, než pokuta, ktorá im bola napokon uložená.

27 Odvolateľky v prvom rade uvádzajú, že výklad Všeobecného súdu nie je v súlade s účelom zákonnej hranice pokuty stanovenej v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, ktorá má poskytnúť ochranu proti výkyvom výmenného kurzu, ku ktorým dôjde pred prijatím rozhodnutia Komisie, a teda pred dátumom, ku ktorému sa pokuta stáva vymáhateľnou.

28 V tejto súvislosti Všeobecný súd nesprávne vychádzal z judikatúry týkajúcej sa výmenného kurzu uplatniteľného pri stanovení základnej výšky pokuty, ktorú nie je možné preniesť do oblasti stanovovania zákonnej hranice pokuty, a to vzhľadom na to, že účel, ktorý sledoval normotvorca Únie pri prijímaní tejto hranice, bol odlišný a samostatný od kritérií závažnosti a trvania porušenia. Účelom tejto hranice je práve poskytnúť absolútnu ochranu proti škodlivým dôsledkom výkyvov výmenného kurzu, ktoré by mohli nastať pred prijatím rozhodnutia Komisie, ako to vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora, osobitne z bodu 59 rozsudku zo 16. novembra 2000, Enso Española/Komisia

(C-282/98 P, EU:C:2000:628), z bodu 89 rozsudku zo 16. novembra 2000, Sarrió/Komisia (C-291/98 P, EU:C:2000:631), z bodu 606 rozsudku z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582), ako aj z bodu 63 rozsudku zo 4. septembra 2014, YKK a i./Komisia (C-408/12 P, EU:C:2014:2153).

29 Odvolateľky v druhom rade spochybňujú úvahu Všeobecného súdu uvedenú v bode 418 napadnutého rozsudku, podľa ktorej majú podniky znášať riziko výkyvov výmenného kurzu medzi predchádzajúcim obchodným rokom a dátumom prijatia rozhodnutia Komisie, čo pre podniky predstavuje značné náklady. Táto úvaha je v rozpore s cieľom článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 a nemá žiadnu oporu v judikatúre Súdneho dvora.

30 V treťom rade prístup Všeobecného súdu neumožňuje zaručiť rovnosť zaobchádzania s podnikmi, ktorých účtovníctvo je vedené v menách iných ako euro, a podnikmi, ktorých účtovníctvo je vedené v mene euro, keďže prvé uvedené podniky sú vystavené riziku, že úroveň zákonnej hranice pokuty sa môže citlivo meniť v závislosti od výkyvov výmenného kurzu, zatiaľ čo druhé uvedené takémuto riziku nečelia.

31 Vo štvrtom rade prístup Všeobecného súdu neumožňuje zaručiť právnu istotu, keďže zakladá neistotu, pokiaľ ide o najvyššie finančné riziko, ktoré by mohli znášať podniky, ktorých účtovnou menou je iná mena než euro.

32 Komisia uvádza, že tento odvolací dôvod je potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

33 Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľky v podstate vytýkajú Všeobecnému súdu, že dospel k záveru, že Komisia mohla oprávnene vypočítať zákonnú hranicu pokuty tak, že vychádzala z priemerného výmenného kurzu uplatniteľného v priebehu obchodného roka predchádzajúceho prijatiu sporného rozhodnutia, namiesto výmenného kurzu uplatniteľného k dátumu prijatia tohto rozhodnutia. Tvrdia, že Všeobecný súd tým postupoval v rozpore s účelom tejto zákonnej hranice, s judikatúrou Súdneho dvora, ako aj so zásadami rovnosti zaobchádzania a právnej istoty.

34 Článok 23 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 1/2003 stanovuje, že pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

35 Odvolateľky, ktorých celkový obrat v predchádzajúcom obchodnom roku je vyjadrený v britskej libre, nespochybňujú právomoc Komisie stanoviť pokuty, ktoré ukladá podľa článku 23 nariadenia č. 1/2003, v eurách. Toto ustanovenie však neobsahuje žiadne usmernenie, pokiaľ ide o výmenný kurz, ktorý je potrebné použiť na určenie zákonnej hranice pokuty v prípade, že je celkový obrat uvedený v druhom pododseku odseku 2 tohto ustanovenia vyjadrený v inej mene, ako je euro.

36 V tejto súvislosti je na účely posúdenia správnosti metódy prepočtu použitej Komisiou potrebné uviesť, že bez toho, aby to odvolateľky napadli, Všeobecný súd vychádzal z účelu zákonnej hranice pokuty, ktorý Súdny dvor spresnil v bodoch 281 a 282 rozsudku z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408), a ktorý Všeobecný súd pripomenul v bode 414 napadnutého rozsudku. Týmto účelom je zabrániť uloženiu takých pokút, pri ktorých je zrejmé, že podniky vzhľadom na ich veľkosť danú ich celkovým obratom, aj keď ide len o približný a neúplný spôsob, ich nebudú schopné uhradiť.

37 Ako taktiež vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, pokuta, ktorá môže byť spoločnosti uložená, má vyčísliteľnú a absolútnu hornú hranicu, takže maximálna výška pokuty, ktorú možno danému podniku uložiť, je vopred určiteľná (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júla 2015, InnoLux/Komisia, C-231/14 P, EU:C:2015:451, bod 48 a citovanú judikatúru).

38 Vzhľadom na tento účel teda nemožno Všeobecnému súdu vytýkať, že v bode 415 napadnutého rozsudku stanovil, že najvyššiu hranicu podľa článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003 je potrebné stanoviť vo vzťahu k hospodárskej realite, ako sa javila v priebehu obchodného roka predchádzajúceho prijatiu rozhodnutia, ktorým sa konštatuje porušenie článku 81 ES.

39 Ako to totiž zdôraznila generálna advokátka v bode 51 svojich návrhov, toto konštatovanie je v súlade s voľbou normotvorcu Únie použiť sumu celkového obratu dosiahnutého v poslednom uzavretom obchodnom roku predchádzajúcom prijatiu rozhodnutia o pokute, pretože táto suma v zásade predstavuje vopred určiteľnú referenčnú hodnotu a najlepšie odráža platobnú schopnosť podniku k dátumu, ku ktorému je uznaný za zodpovedného za porušenie a k akému mu je zo strany Komisie uložená peňažná sankcia.

40 V rozpore s tým, čo uvádzajú odvolateľky, je však potrebné konštatovať, že táto voľba rovnako tak odôvodňuje aj použitie výmenného kurzu, ktorý sa uplatňoval počas tohto obdobia na vykonanie prepočtu tejto referenčnej hodnoty, ak je vyjadrená v inej mene, ako je euro.

41 Je totiž potrebné uviesť, že v prvom rade pokiaľ ide o ohodnotenie platobnej schopnosti podniku, je v súlade s voľbou normotvorcu Únie, aby sa na tento účel nezohľadnil výmenný kurz uplatniteľný ku dňu rozhodnutia o uložení pokuty, ale priemerný kurz počas obchodného roka predchádzajúceho prijatiu tohto rozhodnutia, keďže ten lepšie odráža hospodársku realitu, ako sa javila počas tohto roku.

42 V tejto súvislosti, v rozpore s tvrdeniami odvolateliek, z judikatúry Súdneho dvora nie je možné vyvodiť, že by, pokiaľ ide o prepočet najvyššej možnej sumy pokuty, Súdny dvor stanovil, že je potrebné použiť výmenný kurz uplatniteľný v okamihu prijatia rozhodnutia, ktorým sa ukladá pokuta. Naopak, je potrebné uviesť, že táto judikatúra potvrdzuje, ako Všeobecný súd v zásade rozhodol v bode 415 napadnutého rozsudku, že pokiaľ ide o posúdenie hospodárskej reality, ako sa javila v danom období, je koherentné použiť výmenné kurzy, ktoré sa uplatňovali počas tohto obdobia. V opačnom prípade by totiž posúdenie tejto hospodárskej reality bolo nevyhnutne skreslené vonkajšími a náhodnými faktormi, ako je vývoj výmenného kurzu v priebehu obdobia nasledujúceho po tomto roku (pozri analogicky rozsudok zo 16. novembra 2000, Sarrió/Komisia, C-291/98 P, EU:C:2000:631, body 86 a 88).

43 V druhom rade metóda prepočtu, ktorú Všeobecný súd odobril v bode 416 napadnutého rozsudku, zodpovedá požiadavke predvídateľnosti zákonnej hranice pokuty uvedenej v bode 37 tohto rozsudku, keďže táto metóda vychádza z výmenného kurzu, s ktorým je možné sa oboznámiť pred vydaním rozhodnutia Komisie o uložení pokuty a podľa ktorého je možné vopred určiť jej hornú hranicu.

44 V treťom rade, pokiaľ ide o tvrdenie odvolateliek, že Všeobecný súd mal postupovať v rozpore s účelom zákonnej hranice pokuty, a to v tom zmysle, že táto hranica má poskytnúť absolútnu ochranu proti výkyvom výmenného kurzu až do dňa prijatia rozhodnutia, ktorým sa ukladá pokuta, toto tvrdenie nemôže uspieť.

45 Ako to totiž zdôraznila generálna advokátka v bode 55 svojich návrhov, takáto ochrana nie je autonómnym účelom zákonnej hranice pokuty, ale je skôr čiastkovým aspektom ochrany, ktorú táto hranica poskytuje proti nadmerným a neprimeraným pokutám (pozri analogicky rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 281). Pokiaľ ide o účel zákonnej hranice pokuty, odvolateľky nemôžu založiť svoje tvrdenia ani na judikatúre uvedenej v bode 28 tohto rozsudku. Aj keď táto judikatúra, ktorá sa týka prepočtu hodnoty predaja v rámci určenia základnej výšky pokuty,

pripúšťa, že zákonná hranica predstavuje obmedzenie voči prípadným škodlivým dôsledkom výkyvov výmenného kurzu, nevyplýva z nej, že by táto hranica predstavovala absolútnu ochranu proti takýmto výkyvom, a ani to, že by relevantným výmenným kurzom na určenie tejto hranice bol kurz, ktorý sa uplatňuje k dátumu prijatia rozhodnutia o uložení pokuty.

46 Pokiaľ ide o údajné dôsledky výkyvov menového kurzu na úroveň zákonnej hranice pokuty prepočítanej na euro, je potrebné konštatovať, že odvolateľky nepredložili žiadnu informáciu, ktorá by mohla preukázať nesprávnosť záveru Všeobecného súdu v bode 415 napadnutého rozsudku, podľa ktorého metóda výpočtu zákonnej hranice pokuty, ktorú použila Komisia, predstavuje obmedzenie prípadných škodlivých účinkov takýchto výkyvov. Z bodu 42 tohto rozsudku totiž vyplýva, že takáto metóda založená na priemere historických výmenných kurzov, ktoré sa uplatňovali v priebehu obchodného roku predchádzajúceho prijatiu rozhodnutia, ktorým sa ukladá pokuta, namiesto výmenného kurzu, ktorý sa uplatňuje k dátumu tohto rozhodnutia, vo svojej podstate smeruje k neutralizácii vplyvu takýchto výkyvov na úroveň zákonnej hranice pokuty do dátumu prijatia takéhoto rozhodnutia. Tvrdenia odvolateliek v tejto súvislosti nemožno prijať, keďže metóda prepočtu založená na dennom výmennom kurze má, na rozdiel od metódy, ktorú odobril Všeobecný súd, nevyhnutne náhodný a neistý charakter.

47 Preto je potrebné konštatovať, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 416 napadnutého rozsudku konštatoval, že metóda prepočtu, ktorú použila Komisia na určenie zákonnej hranice pokuty, bola v súlade s účelom tejto hranice.

48 Okrem toho odvolateľky nemôžu argumentovať tým, že podniky, ktorých účtovníctvo je vedené v mene inej ako euro, by v dôsledku vystavenia menovému riziku boli podrobené nerovnakému zaobchádzaniu v porovnaní s podnikmi, ktorých účtovníctvo je vedené v mene euro. Keďže odvolateľky nespochybňujú, že pokuta, ktorá im bola uložená, mohla byť stanovená v mene euro, je nevyhnutné, že sú vystavené výkyvom výmenného kurzu. Všeobecný súd však v tejto súvislosti v bode 418 napadnutého rozsudku správne konštatoval, že výkyvy výmenného kurzu predstavujú náhodný faktor, ktorý môže produkovať tak výhody, ako aj nevýhody, ktorým musia v rámci svojej obchodnej činnosti bežne čeliť podniky uskutočňujúce časť svojho predaja na exportných trhoch a ktorých samotná existencia nemôže vyvolávať neprimeranosť sumy pokuty, ktorá bola zákonne stanovená podľa závažnosti a trvania porušenia.

49 Navyše tvrdenie odvolateliek založené na údajnom porušení zásady právnej istoty zo strany Všeobecného súdu, spočíva, ako bolo konštatované v bode 46 tohto rozsudku, na nesprávnom predpoklade, že metóda výpočtu, ktorú Všeobecný súd potvrdil, ich mala vystaviť riziku, že úroveň zákonnej hranice pokuty sa bude meniť v závislosti od výkyvov výmenného kurzu, ku ktorým došlo medzi koncom predchádzajúceho obchodného roka a dátumom sporného rozhodnutia.

50 Preto je potrebné tieto tvrdenia zamietnuť ako nedôvodné.

51 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 421 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia bola oprávnená vypočítať zákonnú hranicu pokuty podľa celkového obratu odvolateliek dosiahnutého v predchádzajúcom obchodnom roku prepočítaného na euro s použitím priemerného výmenného kurzu uplatniteľného v priebehu tohto roku.

52 Preto je potrebné druhý odvolací dôvod odvolateliek zamietnuť ako nedôvodný.

O treťom odvolacom dôvode založenom na porušení zásad rovnosti zaobchádzania a proporcionality, ako aj na nevykonaní neobmedzenej súdnej právomoci zo strany Všeobecného súdu

Argumentácia účastníkov konania

53 Tretí odvolací dôvod odvolateliek, ktorý smeruje proti bodom 396 až 402, 434, 438 a 440 až 444 sa skladá z dvoch častí.

54 Prvou časťou odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že chybne použil zásady rovnosti zaobchádzania a proporcionality, keď zamietol ich žalobný dôvod založený na ich tvrdení, že pokuta, ktorá im bola uložená Komisiou, bola pomerne závažnejšia než pokuta uložená iným účastníkom kartelu, a to v dôsledku menej diverzifikovanej povahy činnosti odvolateliek.

55 Všeobecný súd takto ignoroval tvrdenie odvolateliek, že ak sú škodlivé následky pokuty na jeden z podnikov neprimerané v porovnaní s dôsledkami na ostatných adresátov rozhodnutia, ako to preukazuje percentuálny pomer sumy pokuty vo vzťahu k sume celkového ročného obratu týchto podnikov, Komisia je povinná zaručiť dodržanie zásad proporcionality a rovnosti zaobchádzania. V prejednávanej veci však táto skutočnosť bola predvídateľná v momente prijatia sporného rozhodnutia, ako to vyplýva zo štúdie poradcu, ktorá bola predložená Všeobecnému súdu. V tejto súvislosti Všeobecný súd nesprávne vyložil účel tejto štúdie, ktorá nebola predložená len ako dôkazný prostriedok vo vzťahu k skutočnostiam po prijatí sporného rozhodnutia, ale aj ako dôkaz, že uloženie vysokej pokuty odvolateľkám malo neprimerané následky a vyvolalo vážne zhoršenie ich finančnej situácie v porovnaní s inými účastníkmi kartelu.

56 Všeobecný súd sa okrem toho dopustil nesprávneho výkladu tvrdenia odvolateliek, ktoré spočívalo v tom, že Komisia mala prihliadnuť nielen na stratovú situáciu podnikov, ktoré sú menej prispôsobené situácii na trhu, ale aj na dopad, ktorý by uloženie závažnej pokuty mohlo mať na finančnú situáciu podnikov, a to osobitne tých, ktorých činnosť je najmenej diverzifikovaná.

57 Napokon Všeobecný súd ignoroval skutočnosť, že obdobné argumenty, ako sú argumenty odvolateliek, boli zohľadnené Komisiou v jej skorších rozhodnutiach, ako aj Všeobecným súdom, a to najmä v rozsudku z 12. decembra 2012, Novácke chemické závody/Komisia (T-352/09, EU:T:2012:673).

58 Pokiaľ ide o druhú časť tretieho odvolacieho dôvodu, odvolateľky Všeobecnému súdu vytýkajú, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa zdržal vykonania svojej neobmedzenej súdnej právomoci v požadovanom rozsahu, aby napravil nerovnosť zaobchádzania, ktorej boli vystavené v porovnaní s ostatnými účastníkmi porušenia, ktoré je predmetom sporného rozhodnutia. Odvolateľky tvrdia, že Všeobecný súd mal pri výkone tejto právomoci zohľadniť finančné ťažkosti, ktorým ich vystavila platba pokuty, a to aj bez toho, aby muselo ísť o mimoriadne okolnosti, ako to stanovil Všeobecný súd v bode 443 napadnutého rozsudku. Na to, aby tieto ťažkosti viedli k zníženiu sumy pokuty, postačuje, aby boli takej povahy, že budú mať na odvolateľky taký závažný dopad, že to vytvára nerovnosť v zaobchádzaní v porovnaní s ostatnými účastníkmi tohto porušenia.

59 Komisia sa domnieva, že tento odvolací dôvod je potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

Posúdenie Súdnym dvorom

60 Prvou časťou tohto odvolacieho dôvodu odvolateľky v podstate Všeobecnému súdu vytýkajú, že v rámci preskúmania zákonnosti sporného rozhodnutia podľa článku 263 ZFEÚ nesprávne aplikoval zásady rovnosti zaobchádzania a proporcionality. Podľa nich tieto zásady vyžadovali, aby Všeobecný súd rozhodol, že Komisia mala pri stanovovaní výšky pokút zohľadniť zjavne škodlivejší dopad uloženej

pokuty na odvolateľky v porovnaní s ostatnými účastníkmi kartelu, a to z dôvodu, že ich činnosť bola menej diverzifikovaná, čo sa prejavilo odlišným percentuálnym pomerom tejto pokuty vo vzťahu k celkovému obratu dotknutých podnikov.

61 Pokiaľ ide o informácie uvedené v štúdii poradcu uvedenej v bode 400 napadnutého rozsudku, z bodu 401 tohto rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd dospel k záveru, že tieto informácie nie je pri posúdení zákonnosti pokuty potrebné zobrať do úvahy v zásade z dôvodov uvedených v bodoch 274 a 275 tohto rozsudku, teda preto, lebo uvedená štúdia sa týka finančnej situácie odvolateliek po prijatí sporného rozhodnutia, a tak nemohla mať v rámci preskúmania podľa článku 263 ZFEÚ žiaden vplyv na jeho zákonnosť.

62 Aj keď odvolateľky sa nepochybne implicitne odvolali na skreslenie týchto dôkazov, osobitne poukázaním na údajné nesprávne vyloženie účelu tejto štúdie zo strany Všeobecného súdu, len jednoduchý odkaz na takéto skreslenie nespĺňa podmienky stanovené judikatúrou Súdneho dvora, podľa ktorých odvolanie musí presne označiť dôkazy, ktoré boli skreslené, a preukázať chyby v analýze, ktoré viedli Všeobecný súd pri jeho posúdení k takémuto skresleniu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 50).

63 Pokiaľ ide ďalej o tvrdenie založené na nezohľadnení percentuálneho pomeru tejto pokuty uloženej odvolateľkám vo vzťahu k sume ich celkovému obratu v porovnaní s ostatnými adresátmi sporného rozhodnutia a na údajnej nerovnosti zaobchádzania, ku ktorej tým malo dôjsť, je potrebné uviesť, že v rozpore s tým, čo uvádzajú odvolateľky, Všeobecný súd na toto tvrdenie odpovedal v bodoch 397 až 399 napadnutého rozsudku.

64 Osobitne, Všeobecný súd v bode 398 tohto rozsudku správne konštatoval, že zásadám proporcionality a rovnosti zaobchádzania neodporuje, aby bola pri použití metódy výpočtu základnej výšky pokút podľa bodu 13 usmernení z roku 2006 takej spoločnosti, ktorej činnosti sa v porovnaní s inými spoločnosťami viac zameriavajú na predaj tovaru alebo služieb, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia s porušením, uložená pokuta, ktorá je k sume jej celkového obratu pomerne vyššia, než pokuty, ktoré boli uložené každému z ostatných podnikov. Všeobecný súd totiž konštatoval, že tejto metóde, ktorá nevychádza z celkového obratu dotknutých podnikov, je vlastné to, že medzi týmito podnikmi vzniknú rozdiely, pokiaľ ide o vzťah medzi touto sumou obratu a sumami pokút, ktoré im boli uložené.

65 Ako to však Všeobecný súd konštatoval v bode 397 napadnutého rozsudku, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že Komisia nie je pri určovaní výšky pokút povinná zaistiť, že v prípade uloženia takýchto pokút viacerým podnikom zúčastneným na tom istom porušení budú konečné sumy odrážať rozdiely medzi dotknutými podnikmi vzhľadom na ich sumu celkového obratu (rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 312).

66 Pokiaľ ide o údajné porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, na ktoré sa odvolateľky odvolávajú, za predpokladu, že táto výhrada smeruje k tomu, že Komisia sa mala odchýliť od tejto metódy a rozhodnúť, pokiaľ ide o odvolateľky, o znížení sumy pokuty z dôvodu, že ich činnosti sú menej diverzifikované, je potrebné uviesť, ako uviedla aj generálna advokátka v bode 100 svojich návrhov, že rozdiel v percentuálnom podiele, ktorý predstavuje pokuta oproti celkovému obratu dotknutých podnikov, nemôže sám osebe predstavovať dostatočný dôvod na to, aby sa Komisia odchýlila od metódy výpočtu, ktorú ona sama stanovila. Viedlo by to totiž k zvýhodneniu menej diverzifikovaných podnikov, a to na základe kritérií, ktoré nemajú žiaden význam pokiaľ ide o závažnosť a trvanie porušenia. Pokiaľ však ide o určenie výšky pokuty, uplatnenie rôznych metód výpočtu nemôže viesť k diskriminácii medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili kartelu alebo zosúladeného postupu v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. júla 2012 Alliance One International a Standard Commercial Tobacco/Komisia a Komisia/Alliance One International a i., C-628/10 P a C-14/11 P, EU:C:2012:479, bod 58, ako aj citovanú judikatúru).

67 Pokiaľ ide o tvrdenie odvolateliek týkajúce sa vážneho dopadu pokuty na ich hospodársku situáciu, treba pripomenúť, že Súdny dvor opakovane rozhodol, že Komisia nie je pri určení výšky pokuty povinná zohľadniť hospodársku situáciu dotknutého podniku, a osobitne jeho platobnú schopnosť, keďže uznanie takejto povinnosti by viedlo k získaniu neoprávnených súťažných výhod pre podniky, ktoré sú najmenej prispôsobené podmienkam trhu (rozsudok z 10. mája 2007, SGL Carbon/Komisia, C-328/05 P, EU:C:2007:277, bod 100 a citovaná judikatúra).

68 Napokon sa odvolateľky nemôžu účinne odvolávať ani na to, že takéto úvahy boli zohľadnené v iných rozhodnutiach Komisie, keďže podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora predchádzajúca rozhodovacia prax Komisie neslúži ako právny rámec pre pokuty v oblasti práva hospodárskej súťaže (rozsudok z 23. apríla 2015, LG Display a LG Display Taiwan/Komisia, C-227/14 P, EU:C:2015:258, bod 67 a citovaná judikatúra).

69 Za týchto okolností nemožno prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu vyhovieť.

70 Druhou časťou svojho tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľky vytýkajú Všeobecnému súdu, že svoju neobmedzenú súdnu právomoc, ktorú mu priznáva článok 261 ZFEÚ spolu s článkom 31 nariadenia č. 1/2003, využil nesprávnym spôsobom, keď neznížil výšku pokuty, aby zaručil rovnosť zaobchádzania s jednotlivými účastníkmi kartelu.

71 Je potrebné pripomenúť, že v súlade s ustanoveniami uvedenými v predchádzajúcom bode táto právomoc oprávňuje Všeobecný súd, aby nad rámec jednoduchého preskúmania zákonnosti pokút stanovených Komisiou nahradil posúdenie Komisie svojím posúdením a v dôsledku toho zrušil, znížil alebo zvýšil uloženú pokutu alebo penále (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 75 a citovanú judikatúru).

72 Na druhej strane Súdnemu dvoru pri rozhodovaní o otázkach práva v rámci odvolania neprináleží nahrádzať z dôvodov spravodlivosti svojím posúdením posúdenie Všeobecného súdu, ktorý v rámci svojej neobmedzenej súdnej právomoci rozhoduje o výške pokút uložených podnikom za porušenie práva Únie, ktorého sa dopustili (rozsudok z 18. júla 2013, Schindler Holding a i./Komisia, C-501/11 P, EU:C:2013:522, bod 164 a citovaná judikatúra).

73 Konštatovať, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia z dôvodu neprimeranej výšky pokuty, môže Súdny dvor len vtedy, ak dospeje k záveru, že výška sankcie je nielen neprimeraná, ale aj nadmerná, ba dokonca disproporčná (rozsudok z 18. júla 2013, Schindler Holding a i./Komisia, C-501/11 P, EU:C:2013:522, bod 165 a citovaná judikatúra).

74 V tejto súvislosti z bodov 433, 438 a 441 napadnutého rozsudku vyplýva, že pokiaľ ide o údajnú neprimeranú povahu pokuty uloženej odvolateľkám, Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci preskúmal ich tvrdenia založené v prvom rade na skutočnosti, že z dôvodu ich menej diverzifikovaných činností mala mať suma uvedenej pokuty závažnejší dopad na nich než na ostatné dotknuté podniky, a v druhom rade na skutočnosti, že uvedená pokuta mala mať za následok zhoršenie ich finančnej situácie. V rámci toho zohľadnil informácie obsiahnuté v štúdii poradcu uvedenej v bode 55 tohto rozsudku.

75 Pokiaľ ide o prvé tvrdenie, ako to vyplýva aj z bodu 64 tohto rozsudku, Všeobecný súd v bode 438 napadnutého rozsudku správne konštatoval, že okolnosti uvádzané odvolateľkami by aj v prípade ich preukázania boli na účely preskúmania primeranosti pokuty bezpredmetné.

76 Pokiaľ ide o druhé tvrdenie, z bodov 441 a 442 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd sa správne domnieval, že existencia prípadných finančných ťažkostí môže sama osebe odôvodniť zníženie pokuty len za výnimočných okolností, ak to odôvodňuje vyšší záujem. Ako to totiž v podstate

skonštatoval Všeobecný súd v bode 441 napadnutého rozsudku, automatické zohľadnenie takýchto okolností by viedlo k tomu, že pokuty, ktoré Komisia ukladá podnikom podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, by boli pozbavené odstrašujúceho účinku.

77 Preto, v rozpore s tým, čo uvádzajú odvolateľky, Všeobecný súd nerozhodol, že by sa výkon jeho neobmedzenej právomoci mohol uskutočniť len za výnimočných okolností, ale že k zníženiu pokuty založenej na existencii údajných finančných ťažkostí by mohlo dôjsť len vtedy, ak by tieto ťažkosti mali výnimočnú povahu. V bodoch 434 a 443 napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že na základe informácií, ktoré mal k dispozícii v prejednávanej veci, nešlo o takýto prípad.

78 Preto je potrebné konštatovať, že druhú časť tretieho odvolacieho dôvodu, ktorá sčasti vychádza z nesprávneho výkladu napadnutého rozsudku a sčasti smeruje k opätovnému preskúmaniu posúdenia skutkových okolností Všeobecným súdom, ktoré Súdny dvor nie je oprávnený vykonať v konaní o odvolaní, je potrebné zamietnuť.

79 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je namieste zamietnuť tretí odvolací dôvod ako sčasti neprípustný a sčasti nedôvodný.

80 Keďže nemožno vyhovieť ani jednému z troch odvolacích dôvodov, ktoré odvolateľky uviedli na podporu svojho odvolania, je opodstatnené odvolanie ako celok zamietnuť.

O trovách

81 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla uložiť odvolateľkám povinnosť nahradiť trovy konania a tie nemali úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť im povinnosť nahradiť trovy konania týkajúce sa tohto odvolania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Odvolanie sa zamieta.**

2. **Pilkington Group Ltd, Pilkington Automotive Ltd, Pilkington Automotive Deutschland GmbH, Pilkington Holding GmbH a Pilkington Italia SpA sú povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy